

**SAHLGRENKA AKADEMIN
ENHETEN FÖR FYSIOTERAPI**

**DEN NYEXAMINERADE FYSIOTERAPEUTENS
UPPLEVELSE AV UTMANINGAR OCH STRATEGIER
- EN INTERVJUSTUDIE KRING DET FÖRSTA ARBETSÅRET**

Författare

Julia Lindvall och Josefin Malm

Examensarbete:	15 hp
Program och kurs:	Fysioterapeutprogrammet, FYS 304
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT/2019
Handledare:	Fil Dr, leg. Fysioterapeut, Lena Zidén
Examinator:	Docent, leg. Fysioterapeut, Annelie Gutke

Abstrakt

Examensarbete:	15 hp
Program:	Fysioterapeutprogrammet, FYS 304
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT/2019
Handledare:	Fil Dr, leg. Fysioterapeut, Lena Zidén
Examinator:	Docent, leg. Fysioterapeut, Annelie Gutke
Nyckelord:	Kvalitativ, professionalisering, fysioterapi, utmaningar, strategier

- Bakgrund:** Det första arbetsåret efter yrkesexamen är en period då teori och praktik ska knytas samman. Den nyexaminerade fysioterapeuten möter många utmaningar vilka kan hanteras på olika sätt. Kunskapsläget kring upplevelsen av det första arbetsåret är begränsat och överförbarheten till fysioterapeuter i Sverige är inte självklar.
- Syfte:** Syftet med denna studie var att undersöka nyexaminerade fysioterapeuters upplevelse av yrkesrelaterade utmaningar och strategier att hantera dessa under det första arbetsåret.
- Metod:** Sammanlagt genomfördes sex semistrukturerade intervjuer med nyexaminerade fysioterapeuter verksamma inom olika områden. Materialet analyserades utifrån en kvalitativ innehållsanalys med induktiv ansats.
- Resultat:** Analysen resulterade i fyra huvudkategorier: *“Nybörjarens prövningar och utveckling”*, *“Att hantera egna känslor, krav och förväntningar”*, *“Att skapa sin fysioterapeutiska roll och sitt arbetssätt”* samt *“Arbetsmiljön har betydelse”*. Det fanns både en samstämmighet kring upplevelserna som nyexaminerad, då dessa ofta berörde samma övergripande områden, men också en stor individuell variation då varje upplevelse inom ett givet område var unik.
- Konklusion:** Resultatet indikerar att fysioterapeuters upplevelse av det första arbetsåret är beroende både av yttre omgivningsfaktorer och inre personliga faktorer. Arbetsgivare, kollegor och den nyexaminerade fysioterapeuten spelar alla således en viktig roll för att upplevelsen och hanteringen av det första året ska bli så framgångsrik som möjligt.

Abstract

Bachelor thesis: 15 hp
Program: Physical therapist
Level: Bachelor
Term/year: Spring term/ 2019
Supervisor: PhD, RPT, Lena Zidén
Examiner: Associate Professor, RPT, Annelie Gutke
Key words: Qualitative, professionalisation, physiotherapy, challenges, coping

Background: The first year of practice after graduation is a period where theory and practice will be integrated. The recently graduated physiotherapists' face many challenges which can be dealt with in different ways. Research on the experience during the first year of practice is limited, furthermore the transferability to physiotherapists in Sweden is not obvious.

Aim: The purpose of this study was to investigate recently graduated physiotherapists' experience of vocational challenges and the strategies used to manage these challenges during the first year of practice.

Methods: In total, six semi-structured interviews were conducted with recently graduated physiotherapists active in various fields of health care. Data was analyzed based on a qualitative content analysis with an inductive approach.

Results: Four main categories emerged: *"The beginner's challenges and development"*, *"To manage own feelings, demands and expectations"*, *"Creating one's physiotherapeutic role and working methods"* and *"The work environment is of great significance"*. There seemed to be coherence regarding experiences of being recently graduated as well as a large individual variation. The participants often referred to experiences of similar general topics, but each experience within a given topic was unique.

Conclusion: The result indicates how the physiotherapists' experience during the first year of practice is dependent on both external environmental factors and internal personal factors. Employers, colleagues and the recently graduated physiotherapists all play an important part in ensuring that the experience and management of the first year will be successful.

Innehåll

Bakgrund	1
Syfte	4
Metod	5
Forskningsansats och teoretisk referensram.....	5
Deltagare	5
Tillvägagångssätt.....	6
Databearbetning och analys	6
Resultat	8
Nybörjarens prövningar och utveckling	8
Att vara ny och oerfaren innebär många utmaningar	9
Patienters förväntningar spelar roll.....	9
Att förhålla sig till kunskapsluckor gällande behandling och evidens	9
Vinster med att våga vara ny	10
Det blir bättre med tiden	10
Att hantera egna känslor, krav och förväntningar	10
Psykiska påfrestningar kopplade till arbetet.....	10
Att påverkas av och hantera egna krav	11
Att ta hjälp av personliga resurser och tro på den egna förmågan.....	11
Att skapa sin fysioterapeutiska roll och sitt arbetssätt	12
Vem är jag som fysioterapeut?	12
Det kretsar kring att utforma sitt arbetssätt.....	12
Att välja sitt första jobb med eftertanke	12
Ett hållbart förhållningssätt till arbetet är svårt men viktigt.....	13
Att utvecklas i mötet med patienten	13
Arbetsmiljön har betydelse	13
Bra klimat på arbetsplatsen - en förutsättning	13
Stöd och kunskap från erfarna medarbetare är av central betydelse	14
Att förhålla sig till arbetsplatsens förutsättningar kan vara en utmaning	14
Diskussion	15
Resultatdiskussion.....	15
Metoddiskussion.....	19
Tillämpning av resultatet.....	22

Förslag på fortsatt forskning	23
Konklusion	23
Referenslista	24

Bakgrund

Fysioterapi är den tredje största professionen inom hälso- och sjukvården i Sverige idag (1). Som fysioterapeut kan du vara verksam inom en rad olika områden, till exempel sluten- och öppenvård, kommunrehabilitering, företagshälsovård och friskvård. De senaste åren har ett stort fokus riktats på hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser, vilket har lett till att fysioterapin har fått en alltmer framträdande roll inom hälso-och sjukvården och samhället i stort. Omställningen ställer höga krav på fysioterapeuter som profession, vilket är en utmaning som fysioterapeututbildningen står inför idag. Att ge studenterna en bred teoretisk kunskapsbank och tydlig förankring i den kliniska verksamheten för att förbereda studenter för ett kommande yrkesliv är grundläggande fokus för utbildningen. För att bli legitimerad fysioterapeut i Sverige krävs en akademisk examen på kandidatnivå vilket motsvarar 180 högskolepoäng på grundutbildningen för fysioterapiprogrammet (1). I en alumniundersökning har tidigare studenter riktat kritik mot utbildningen som ej anses förbereda studenterna tillräckligt för det kommande yrkeslivet (2). Forskare vid Lunds Universitet har i denna undersökning efterfrågat före detta sjukgymnaststudenters erfarenheter av relationen mellan utbildningen och arbetslivet. De fann att studenterna upplevde att kopplingen mellan teori och praktik berördes i för liten utsträckning under utbildningen vilket gjorde att studenterna inte kände sig tillräckligt förberedda praktiskt för kommande yrkesliv.

Det första arbetsåret efter yrkesexamen är en period då teori och praktik ska knytas samman, en period då den nya yrkesutövaren möter många utmaningar (3–5). Professionalisering är ett centralt begrepp i sammanhanget och definieras enligt Nationalencyklopedin “process som leder till att en yrkesgrupp tillägnar sig de kännetecken och den kompetens som är utmärkande för en profession” (6, NE Online). Benner (7) har studerat professionalisering hos sjuksköterskor och beskriver då hur övergången till yrkeslivet aktualiserar samspelet mellan teoretisk och praktisk kunskap - att veta i teorin och att veta hur man gör i den faktiska situationen. Benner diskuterar sjuksköterskans professionalisering i form av olika steg, från novis till expert, och vikten av praktisk erfarenhet för denna utveckling.

Ett återkommande begrepp i forskning kring att hantera utmaningar och de krav som stressfulla situationer ställer på en individ är copingstrategier. Lazarus och Folkman beskriver

coping som “the person’s cognitive and behavioral efforts to manage [...] the internal and external demands of the person - environment transaction that is appraised as taxing or exceeding the person’s resources.” (8, s. 572). Inom forskning kring coping och vid användning av olika mätinstrument som rör copingstrategier kan strategierna ibland grupperas utifrån syfte såsom att lösa problem, hantera känslor eller undvikande beteende (9). Forskningen kring copingstrategier är omfattande och komplex, en egen teori i sig. Författarna i den aktuella studien har därför valt att enbart benämna intervjupersonernas hantering av olika utmaningar med den mer generella termen strategier, som i detta arbete innebär hantering och val av handling.

En betydande mängd forskning kring övergången från student till yrkesutövare har gjorts inom sjuksköterskeyrket. Benner (7) beskriver hur sjuksköterskans lärande är situationsberoende, där arbetslivet innebär en helt ny kontext och bristen på erfarenheter kan skapa svårigheter och utmaningar. I en översiktsartikel av Mellor et al. (10) har resultat från 80 olika studier om copingstrategier hos nyexaminerade sjuksköterskor sammanställts i åtta huvudsakliga kategorier. De tre kategorier som hade stöd i flest av de granskade studierna var strategier kring tolkande, reflektion och egensupport, strategier kring social intelligens och att passa in samt strategier kring att förstå den process övergången till yrkeslivet innebär. Forskning inom detta område kan bidra till att identifiera hur övergången från utbildning till arbetsliv kan underlättas genom olika insatser så som introduktionsprogram för nya sjuksköterskor samt utvärdering av sådana insatser (11).

Däremot finns enbart ett begränsat antal studier som berör nyexaminerade fysioterapeuters upplevelse och hantering av det första arbetsåret. I en kvalitativ studie av Lindquist et al. (12) framkommer att nya fysioterapeuter som står i begrepp att ge sig ut i arbetslivet kan ha olika sätt att se på sin yrkesroll. Tre perspektiv på professionell identitet presenteras: 1. Terapeutens fokus är att stärka och skapa möjligheter för patienten, 2. Terapeutens fokus är förmedla kunskap och att utbilda patienten, 3. Terapeutens fokus är att behandla, patienten har en mer passiv roll. Lindquist et al. tar vidare upp hur den professionella identiteten kan komma att påverka val av verksamhetsområde samt angreppssätt vid olika utmaningar. I en studie av Solomon et al. (13) framkommer att den nyexaminerade fysioterapeuten i det första mötet med arbetslivet ibland kan ha orimliga förväntningar på sig själv vad gäller förväntad kunskapsnivå och en önskan om att kunna hjälpa alla patienter, något som skulle kunna ha betydelse för upplevelsen och hanteringen av det första arbetsåret.

I två tidigare intervjustudier med nyexaminerade kanadensiska fysioterapeuter respektive fysioterapeuter och arbetsterapeuter framkommer en oro hos deltagarna över att inte kunna behandla och hjälpa sina patienter med samma kvalitet som mer erfarna kollegor (4,13). En annan erfarenhet som återkommande beskrivs av nyexaminerade är upplevd stress kopplad till arbetsbelastning och höga produktivitetskrav (4,5). Tidigare studier beskriver också upplevelser av ett intensivt första arbetsår och den professionella utveckling som de nya fysioterapeuterna genomgår (3–5). Det första arbetsåret innebär dels att utveckla den egna yrkesidentiteten men också att bli en del av en arbetsgrupp (5). I samma studie lyfter Black et al. speciellt fram hur egenskaper som kommunikation, lyssnande och förståelse i samtal med kollegor och patienter utvecklas under det första yrkesåret.

Som ny inom fysioterapeutyrket förekommer flera strategier för att inhämta den kunskap som behövs för att lösa olika arbetsuppgifter (5). De nyblivna fysioterapeuterna kan ta hjälp av kollegor, prova att testa sig fram och att använda sig av litteratur. I en studie av Salomon et al. (13) betonade deltagarna framförallt betydelsen av stöd på arbetsplatsen vid den första anställningen. Tryssenaar et al. (4) beskriver olika copingstrategier som används under det första arbetsåret. Dessa strategier rör olika områden - till exempel kompletterande utbildningar, mentorer och anpassningar i utförandet av arbetsuppgifter. En meningsfull fritid lyfts också fram som strategi för att hantera stress på arbetet. Med tiden kan nya fysioterapeuter successivt komma att utveckla andra strategier som då istället bygger mer på att förlita sig på tidigare erfarenheter (5).

Stressrelaterad ohälsa och utmattning hos fysioterapeuter i Sverige är ett problem och ett aktuellt ämne (14), men få studier har undersökt utbrändhet hos nyexaminerade fysioterapeuter. I en studie av Scutter et al. (15) undersöktes utbrändhet hos australiensiska fysioterapeuter med mindre än fem års yrkeserfarenhet. Studiens resultat tyder på att nyexaminerade är en grupp med särskilt hög grad av symtom på utbrändhet. I kontrast till dessa resultat har Mandy et al. (16) som undersökt utbrändhet hos norska fysioterapeuter i stället funnit en positiv korrelation mellan antal år i yrket och utbrändhet, det vill säga att de som arbetat längre hade högre grad av utbrändhetssymtom. Tillämpning av copingstrategier hos fysioterapeuter verkar kunna ha en gynnsam inverkan på den upplevda stressen och grad av symtom på utbrändhet (17,18). Mer kunskap behövs gällande området som berör utbrändhet och copingstrategier hos fysioterapeuter.

Kunskapsläget kring upplevelsen av det första arbetsåret hos nyexaminerade fysioterapeuter är begränsat. De studier som genomförts är gjorda utomlands och överförbarheten till nyexaminerade fysioterapeuter i Sverige är inte självklar då utbildning och yrkesroll skiljer sig mellan olika länder. Mer kunskap inom området är av intresse för utbildningsansvariga, studenter samt arbetsgivare och kan ligga till grund för framtida frågeställningar kring hur övergången mellan utbildning och yrkesliv kan underlättas.

Syfte

Syftet med denna studie var att undersöka nyexaminerade fysioterapeuters upplevelse av yrkesrelaterade utmaningar och strategier att hantera dessa under det första arbetsåret.

Metod

Forskningsansats och teoretisk referensram

Utifrån problemformulering och syfte genomfördes en kvalitativ intervjustudie inspirerad av en fenomenologisk teoretisk referensram. Studiens syfte var att undersöka nyexaminerade fysioterapeuters upplevelse av det första arbetsåret. Intervjuer ansågs därför vara en relevant metod för datainsamling. De semistrukturerade intervjuerna behandlades med en induktiv ansats och en manifest innehållsanalys gjordes enligt Graneheim och Lundmans metod (19). Detta innebär att textmaterialet bryts ner i mindre beståndsdelar och tonvikt enbart riktas mot det uppenbara i texten. Genom det fenomenologiska förhållningssättet riktades fokus på att ta reda på människors levda erfarenheter och medvetande om sin vardagsverklighet (20). Inom fenomenologin är forskarens subjektivitet ett centralt redskap under hela forskningsprocessen, eftersom forskaren bär med sig en förförståelse av det som studeras.

Deltagare

Deltagare till studien rekryterades inom Västra Götalandsregionen. Följande inklusionskriterier fanns för deltagande i studien: deltagaren har tagit examen från fysioterapeutprogrammet vid ett svenskt lärosäte, varit arbetsverksam inom slutenvård, öppenvård, kommun eller annan fysioterapeutisk verksamhet i 1 till 2 år efter examen. Vid rekryteringen av deltagare eftersträvades en spridning gällande faktorer som kön, ålder och typ av arbetsplats. Deltagarna rekryterades via utskick av informationsbrev (bilaga 1) i relevanta Facebookgrupper ("FT och AT Studenter vid GU" där många före detta studenter är medlemmar. Samt i tre slutna klassgrupper för studenter i tidigare terminer), på handledarens arbetsplats samt genom personliga kontakter. Således användes mixade urvalsmetoder, en kombination av snöbolls-, bekvämlighets- och strategiskt urval. Författarna hade ingen personlig relation till någon av intervjudeltagarna. Innan genomförandet av intervjun tog alla deltagare del av en skriftlig information (bilaga 1) och gav sitt skriftliga godkännande till att medverka i studien (bilaga 4). Totalt intervjuades sex personer. Bakgrundsdata såsom kön, ålder, inom vilken typ av område deltagaren arbetat/arbetar, tidigare vårderfarenhet samt arbetsgruppens storlek samlades in via en blankett innan intervjun påbörjades (bilaga 3). De flesta deltagarna hade haft mer än en anställning sedan examen och arbetat inom olika verksamhetsområden. I urvalet ingick deltagare med bakgrund inom slutenvård, primärvård, kommun, friskvård och idrottsklubb. Ingen av deltagarna hade arbetat inom vården innan utbildningen. För ytterligare bakgrundsinformation gällande deltagarna se tabell 1.

Tabell 1. Beskrivning av intervjudeltagare

Ålder [median (range)]	24 (23-26)
Kön [Kvinnor:Män]	5:1
Yrkesverksamma månader sedan examen [range]	11-24
Arbetsgruppens storlek [<10st:>10st]	2:4

Tillvägagångssätt

Två intervjuer genomfördes i grupp rum på Göteborgs universitet, tre intervjuer i avskildhet på deltagarnas respektive arbetsplats och den sista intervjun genomfördes i ett bokningsbart uppehållsrum i närheten av deltagarens hem. Deltagarna intervjuades under februari och mars 2019. Innan varje intervju påbörjades gavs information om syfte och genomförande.

Intervjuerna följde en semistrukturerad intervjuguide (bilaga 2). Intervjuguiden utformades kring ett antal teman som berörde olika aspekter av upplevelsen av det första arbetsåret. Intervjuaren ställde sedan följdfrågor anpassade efter intervjupersonens berättelse för att djupare utforska ämnet. Den första intervjun som genomfördes var en pilotintervju för test av intervjuguiden. Denna intervju bedömdes i samråd med handledaren hålla god kvalitet och togs därför med i analysen. Efter pilotintervjun gjordes några mindre justeringar i intervjuguiden och en ny fråga lades till. Frågan gällde utbildningens betydelse för upplevelsen och hanteringen av det första arbetsåret då detta ämne lyftes av informanten under pilotintervjun. Att lägga till frågan efter pilotintervjun bedömdes inte olämpligt då ämnet berörts även i den första intervjun. Intervjuerna spelades in med två mobiltelefoner av märket Huawei, app Easy Voice Recorder, dubbla enheter användes för säker datainsamling. Vid samtliga intervjuer närvarade båda författarna, vid tre intervjuer togs rollen som intervjuare och vid tre rollen som observatör. Intervjuerna varade mellan 30-60 minuter. Endast författarna själva och studiens handledare tog del av de inspelade och transkriberade materialet.

Databearbetning och analys

Materialet analyserades med kvalitativ innehållsanalys enligt Graneheim och Lundmans metod (19). Intervjuerna transkriberades av författarna på lösenordsskyddade enheter. Transkriberingen skedde ordagrant i programmet Transcribe Wreally. För att säkerställa att författarnas sätt att transkribera överensstämde transkriberade författarna hälften var

av den första intervjun och jämförde sedan resultatet. Även meningsbärande enheter valdes ut individuellt ur den första intervjun, författarna undersökte sedan överensstämmelsen mellan de utvalda meningsenheterna. Arbetet med att transkribera och analysera meningsenheter i resterande intervjuer delades upp mellan författarna. Meningsbärande enheter relevanta för studiens syfte valdes ut och kortades sedan ner till kondenserade meningsenheter. Handledaren läste de första fyra intervjuerna och stämde av de valda meningsbärande enheterna med författarna innan analysarbetet påbörjades. Efter detta kondenserades texten i ytterligare steg genom att förses med koder vilka är beskrivande ord som ska motsvara kärnan i den kondenserade meningen, för exempel från analysprocessen se tabell 2. Dessa koder hjälpte författarna att reflektera över insamlad data på nya sätt (21). Koder som liknar varandra bands samman och bildade underkategorier. Dessa underkategorier bildade i sin tur några få huvudsakliga kategorier (19). Under kodningen skedde kontinuerlig diskussion med handledaren för att behålla sammanhanget från intervjupersonernas utsagor. Analysen hölls så textnära som möjligt. Då materialet behandlades enligt manifest innehållsanalys sammanställdes det uppenbara innehållet med låg grad av tolkning (21). Med en kvalitativ innehållsanalys var fokus att beskriva variationer genom att hitta mönster i textinnehåll och därigenom skapa en ny förståelse för det undersökta fenomenet.

Tabell 2. Analysprocessen exempel - Meningsbärande enhet, kondensering och kod

Meningsenhet	Kondenserad meningsenhet	Kod
<i>“Det är ju lite skillnad när man känner att man går in i ett patientmöte och känner så här bara att det här har jag koll på, jag vet vad jag ska göra nu eller liksom det spelar ingen roll vad det skulle kunna vara jag vet ungefär vad jag ska göra i alla fall.”</i>	Skillnad när man går in i ett patientmöte och känner att det här har jag koll på, jag vet vad jag ska göra.	Skillnad när man vet vad man ska göra i patientmöte

Resultat

Det första arbetsåret efter examen är en unik fas. Deltagarna hade varierande upplevelser av det första arbetsåret men gemensamt var olika prövningar och utveckling som ny, betydelsen av personliga komponenter, arbetet med att skapa sin fysioterapeutiska roll och arbetsmiljöns stora betydelse. De analyserade intervjuerna resulterade i fyra huvudkategorier med respektive underkategorier, se figur 1. Samtliga underkategorier finns representerade i alla intervjuer. Efter figuren följer en beskrivning av de olika kategorierna i text samt utvalda citat. “...” har använts för att markera då text uteslutits ur citatet.

Nybörjarens prövningar och utveckling	Att hantera egna känslor, krav och förväntningar	Att skapa sin fysioterapeutiska roll och sitt arbetssätt	Arbetsmiljön har betydelse
Att vara ny och oerfaren innebär många utmaningar	Psykiska påfrestningar kopplade till arbetet	Vem är jag som fysioterapeut?	Bra klimat på arbetsplatsen - en förutsättning
Patienters förväntningar spelar roll	Att påverkas av och hantera egna krav	Det kretsar kring att utforma sitt arbetssätt	Stöd och kunskap från kollegor och chef är av central betydelse
Att förhålla sig till kunskapsluckor gällande behandling och evidens	Att ta hjälp av personliga resurser och tro på den egna förmågan	Att välja sitt första jobb med eftertanke	Att förhålla sig till arbetsplatsens förutsättningar kan vara en utmaning
Vinster med att våga vara ny		Ett hållbart förhållningssätt till arbetet är svårt men viktigt	
Det blir bättre med tiden		Att utvecklas i mötet med patienten	

Figur 1. Huvudkategorier (fet stil), underkategorier redovisas lodrät under respektive huvudkategori

Nybörjarens prövningar och utveckling

Kategorin innefattar olika prövningar som den nyexaminerade möter under det första året när klinisk erfarenhet och kunskap i vissa situationer saknas. Kategorin belyser också utveckling och hantering genom acceptans inför situationen som ny och att låta tiden ha sin gång.

Att vara ny och oerfaren innebär många utmaningar

Att komma ut i yrkeslivet innebär på många sätt en omställning för deltagarna. Upplevda utmaningar kunde vara bristande introduktion vid anställning av nyexaminerade och att man inte kände till rutiner, till exempel hur kontakt med andra vårdgivare fungerade. Det handlade också om att sakna praktisk erfarenhet och ofta ställas inför nya situationer och frågor. Som en följd av detta tog arbetet i början längre tid.

“Rolig men också svår just för det här att man vet ju inte hur man ska tolka saker. Det kände jag i alla fall. Att ja men okej nu har jag gjort alla dom här testerna som vi har lärt oss i skolan, men vad säger det mig? Och vad säger jag till patienten?” (Intervju 3)

Patienters förväntningar spelar roll

Deltagare beskrev hur patienter gav fysioterapeuten rollen som expert. Den höga tilliten kunde då av vissa upplevas kravfyllt och som att man inte nådde upp till den förväntade kunskapsnivån. Det kunde vara utmanande att möta patienten på rätt nivå och förmedla information på ett bra sätt.

“...och så, men, annars som sagt, många som är verkligen att: “ja men du är ju expert på kroppen. Jag tänker att sjukgymnaster dom kan sånt här” man bara: “Ja, hoppas de”.” (Intervju 1)

Att förhålla sig till kunskapsluckor gällande behandling och evidens

Ett återkommande ämne var upplevelsen av att man hade bristande kunskap kring behandling, upplevde svårigheter att dosera träning och kände sig osäker kring evidens för olika behandlingsformer. Någon deltagare uttryckte en önskan om en längre utbildning. En annan deltagare upplevde sig begränsad i sin vidareutveckling då arbetsplatsen inte erbjöd vidareutbildning under det första halvåret. Ett sätt att hantera utmaningar kopplat till kunskapsbrist under det första arbetsåret beskrevs vara att själv söka information via litteratur, kurskamrater eller vidareutbildning.

“...man har ju inte världens övningsbank från skolan, alltså med, där var det ju såhär: “ah, en lateral epicondylit, så här hittar du det, man vet exakt vad det är, och så behandlingen då är det tens, värme, kyla och fysioterapi.” Man bara: “ja, den där biten fysioterapi, det är ju det vi ska jobba med!” typ. ... Men i början var det tufft.” (Intervju 5)

“...men också titta på liksom, ja men gå in på pubmed och bara, okej söka på det jag vill och se om jag hittar liksom någon översikt eller om jag hittar något specifikt där dom har testat det jag vill ta reda på.” (Intervju 3)

Vinster med att våga vara ny

En strategi som lyftes fram av samtliga deltagare för att underlätta det första arbetsåret var att vara ärlig mot sig själv, kollegor och patienter om att man var ny i yrkesrollen. Deltagarna hade positiva upplevelser av att våga vara ny och öppen kring att man inte hade alla svar.

“Och det var jätteviktigt för mig för att våga fråga. Och våga liksom komma där och att jag har aldrig jobbat liksom, våga sätta sig själv där och inte ha för höga prestationskrav. Utan våga liksom okej jag har faktiskt aldrig jobbat som detta innan, jag har bara haft praktik och liksom ta sig fram genom att fråga och sen våga ta sig tid till att faktiskt läsa på.” (Intervju 4)

”Och att man, när det kommer frågor som man inte vet så att man är ärlig med det och säger att, att man inte vet men att man kan ta reda på det och det brukar patienter var väldigt nöjd med. Och att, att man erkänner för sig själv att det är okej att, att man inte kan allting...” (Intervju 5)

Det blir bättre med tiden

Majoriteten av deltagarna talade om hur den stora mängden patientmöten och möjligheten att prova olika arbeten gjorde att erfarenheten byggdes upp allt eftersom och med tiden försvann initiala utmaningar. Någon deltagare beskrev hur det ibland handlade om att härda ut i olika situationer.

“Sen var det väldigt skönt när man börjar märka det här, ”åh nu kommer en höft med det besväret igen, jag har redan haft det, jag vet lite vad jag ska göra”. Så erfarenheten, det går fort att man får den.” (Intervju 5)

Att hantera egna känslor, krav och förväntningar

I kategorin beskrivs hur olika aspekter av arbetet ibland kan vara psykiskt krävande. Deltagarna identifierade och använde sig av olika personliga resurser för att hantera det första året. Hur man upplevde och förhöll sig till egna krav och förväntningar var viktigt.

Psykiska påfrestningar kopplade till arbetet

En annan utmaning under det första arbetsåret som beskrevs var de psykiska påfrestningar som arbetet kunde innebära. Det kunde handla om att påverkas av starka patientmöten, egen psykisk ohälsa kopplad till arbetsbelastning, att hantera många intryck samt sviktande självförtroende.

“Även fast man bryr sig om alla men vissa berör en mer eller typ på ortopederna när det har varit såhär, ah men 17, 18, 19-åringar som har varit med om stora bilolyckor och hoppat eller sådär.

Alltså det är också så, ska man gå in till en person som har försökt ta livet av sig, hur ska jag bemöta den personen? Jag vet inte vilket skick den är i när jag kommer in.” (Intervju 6)

Att påverkas av och hantera egna krav

Deltagare beskrev upplevelsen av att det fanns en förutfattad bild av hur fysioterapeuter ska vara som de haft svårt att förhålla sig till. De talade också om att ha höga krav på sig själv, en önskan om att prestera, hjälpa alla och absolut inte göra fel. Under det första arbetsåret var en hanteringsstrategi som återkom att justera de egna kraven och att inte ta situationen på alltför stort allvar.

“Jag tror att ens största utmaning är en själv. Förväntningar man har på sig själv, vad man ska göra, att dom [patienterna] ska bli bra så fort som möjligt... Ah men man ska hela alla på nåt sätt.” (Intervju 1)

“Så till en början så tror jag jag fick jobba mycket med det, att liksom skala ner det och inse att jag kanske inte kan hjälpa den fullt ut, eller med allt utan också liksom inse ens egna roll i det hela, och det har jag blivit väldigt mycket bättre på nu.” (Intervju 2)

Att ta hjälp av personliga resurser och tro på den egna förmågan

Olika personliga strategier hos deltagarna bidrog till hanteringen av det första året. Ett exempel var att avsätta tid för reflektion och avslappning. Personliga egenskaper och vilket intryck man gav hade också betydelse i patientmötet. Ett positivt förhållningssätt, att se utmaningar som en del i utvecklingen och att det är positivt att aldrig bli helt fullärd lyftes också fram som sätt att hantera den första tiden i yrket. En återkommande taktik i deltagarnas berättelser var att stärka sig själv och tro på sin egen förmåga. Detta uttrycktes i en känsla av att ha den senaste teoretiska kunskapen, att våga lita på sin kunskap och ”kasta sig ut”. Några deltagare stärkte sig själva genom tankesättet att de kunde mer än patienten.

“...strategi för att klara utmaningar det tror jag... bestäms mycket av hur man är som person, lite hur man klarar utmaningar i övriga livet typ.” (Intervju 2)

“Våga utmana sig själv, även om man inte har flera års alltså klinisk erfarenhet så kan man jättemycket, man kan mycket mer än man tror. Våga liksom göra det. Våga testa. Våga tänka själv och inte bara hamna i alla andras rutiner.” (Intervju 4)

Att skapa sin fysioterapeutiska roll och sitt arbetssätt

Kategorin innefattar de tankar som deltagarna hade kring rollen som fysioterapeut, hur det praktiska arbetet utförs och utveckling i patientmötet. Här beskrivs också en medvetenhet kring val av arbete och förhållandet mellan arbete och fritid.

Vem är jag som fysioterapeut?

En utmaning som de flesta deltagarna reflekterade kring under det första arbetsåret var att hitta sin roll som fysioterapeut. Det kunde handla om osäkerhet kring vad patienter, arbetsgivare och kollegor förväntade sig av fysioterapeuten, men även att våga gå sin egen väg och inte automatiskt följa andras mönster.

“Det är ju asså jag tycker i början handlar det ju om att man dels ska bli bekväm i sin roll som fysioterapeut, som yrke. Men det är ju, man ska hitta sin roll som fysioterapeut. Och man kommer till en arbetsplats där det är många kollegor så jobbar ju alla på olika sätt. Och man ska på nåt sätt banan in och hitta sitt sätt att jobba på.” (Intervju 4)

Det kretsar kring att utforma sitt arbetssätt

Deltagarna beskrev att det var viktigt att hitta sitt arbetssätt rent praktiskt. Här ingick att hitta en rutin, sätta gränser för hur mycket som hinns med vid patientbesök samt prioritera tid för administrativa uppgifter. Att börja arbeta på en tidigare praktikplats var också en hjälp i att snabbare hitta sitt arbetssätt. Flera deltagare talade om praktiska tentor, gruppdiskussioner och lärarnas uppmuntran från utbildningen som ytterligare bidragande faktorer till att utforma sitt arbetssätt när man kom ut i den kliniska verkligheten.

“Sen hade vi mycket muntliga tentor, praktiska tentor. Och där fick man också med sig väldigt mycket av dom som tentar en. Att det här gör du jättebra men tänk på det här när du gör dom här delarna eller när du jobbar med en patient... För att man får också lite bekräftat på nåt sätt vad man kan och vad man behöver jobba mer på.” (Intervju 4)

Att välja sitt första jobb med eftertanke

En taktik som vissa deltagare beskrev var att redan vid arbetsintervjun efterfråga mentorskap, introduktion och lägre produktionskrav för nyexaminerade. Att välja typ av arbetsplats utifrån hur väl man trodde att arbetssättet passade ens person och att prova olika verksamheter var andra strategier.

“Ahmen, det kan vara bra under intervjun att man, frågar om det här vad som förväntas av en, i och med att poängsystemet ser ut som det gör. Förväntas det som ny att man ska kunna ta lika

många patienter och att det ska bli kvalitet och att det ska inte... att man är lika snabb som en som är erfaren. Såna saker är viktigt att ta upp på en intervju.” (Intervju 5)

Ett hållbart förhållningssätt till arbetet är svårt men viktigt

En del av deltagarna talade om svårigheten att planera sitt schema och lägga upp arbetet över tid. För andra låg utmaningen i känslan av brist på autonomi när andra bokade in deras patientbesök. Bristen på kontroll kunde också ta sig uttryck i svårighet att släppa jobbet när man var ledig och att arbetet tog upp mycket tid och energi även utanför arbetstid. Ett sätt att hantera utmaningarna som deltagarna mötte på jobbet under det första året var att ta tillvara på fritiden och lämna jobbet på jobbet. Flera deltagare sökte stöd genom att prata med vänner och familj. En annan strategi var att ta hjälp av en professionell samtalskontakt.

“..försöka släppa jobbet för det kan också vara jättesvårt under första året. Eh, att inte ta med sig jobbet hem.” (Intervju 5)

“Så lite is i magen men verkligen behålla jobbet till jobbet och inte låta det gå ut över fritiden skulle jag säga.” (Intervju 2)

Att utvecklas i mötet med patienten

Deltagarna beskrev olika sätt att möta utmaningar i patientmötet, till exempel att anpassa bemötandet efter patienternas behov och på så sätt bygga en relation. Positiv feedback från patienter beskrevs som något som gjorde arbetet roligt, utvecklande och positivt för självförtroendet.

“Patienterna gör ju att man måste utveckla då vilken vinkel man ska ta, eller vilket förklaringsätt man ska ha eller sådär. Så utan dom hade man ju inte, hade man ju inte utvecklats så mycket.” (Intervju 6)

Arbetsmiljön har betydelse

I kategorin framkommer hur yttre faktorer på arbetsplatsen och kollegor kan påverka upplevelsen under det första året både positivt och negativt.

Bra klimat på arbetsplatsen - en förutsättning

Deltagarna belyste vikten av ett gott klimat på arbetsplatsen under det första arbetsåret. Detta kunde betyda mångfald, öppenhet och möjlighet till gemensamma diskussioner i arbetsgruppen. Tydliga arbetsuppgifter och rutiner samt god introduktion vid nyanställning

var också viktigt.

“Det är ju just det att det är en sån miljö där det känns som att alla vill bli bättre och framåt. Och vi är så pass öppna bland varandra och har så högt i tak så vi kan liksom alltid, alltid liksom släppa ut eller så här, ah men vad heter det, köra med liksom, vända våra kort och spela med dom.” (Intervju 3)

Stöd och kunskap från erfarna medarbetare är av central betydelse

Deltagarna lyfte gemensamt fram betydelsen av stöttande kollegor och chef. Denna stöttning kunde innebära bekräftelse på att deltagaren gjorde rätt i olika situationer och förståelse för hur det är att vara ny. De deltagare som haft möjlighet till mentorskap upplevde det positivt att det fanns avsatt tid och en utsedd kollega att vända sig till. En frekvent förekommande strategi hos deltagarna var att be kollegor om råd och erfarenheter att lära sig av. Det kunde innebära att ta efter deras arbetssätt, få hjälp att justera krav samt att auskultera.

“Och det, då var det väldigt skönt att ha kollegor som var lite mer sådär såhär "ja men jag förstår att du vill det och det är jättebra tanke men ska du jobba, alltså ska du göra såhär mycket då kommer det inte funka, det kommer liksom inte funka i längden..” (Intervju 6)

“...men den här [mentorn] kan jag vända mig lite extra till, det blir ändå den här, alla var liksom såhär: "kom och fråga om det är någonting!", men att då kunde man komma och lite mer det här och störa, på nått sätt, och känna att det var lite okej liksom såhär.” (Intervju 1)

Att förhålla sig till arbetsplatsens förutsättningar kan vara en utmaning

Samtliga deltagare lyfte fram olika utmaningar kopplade till arbetsmiljön. Högt patienttryck och tempo, svåra prioriteringar, underbemanning eller hög frånvaro i arbetsgruppen var exempel på dessa. Några deltagare beskrev också svårigheter med ett mindre välfungerande chefskap.

“Och då blev det väldigt tydligt att jag kom in som sommarvikarie, helt ny, och väldigt många andra gick på semester vilket gjorde att kalendern blev väldigt fort fullspäckad liksom med andras patienter. Så jag mådde inte alls bra under dem, under den perioden..” (Intervju 1)

Diskussion

Resultatdiskussion

Syftet med denna studie var att undersöka nyexaminerade fysioterapeuters upplevelse av yrkesrelaterade utmaningar och strategier att hantera dessa under det första arbetsåret. Vid analysen framträdde fyra huvudkategorier *"Nybörjarens prövningar och utveckling"*, *"Att hantera egna känslor, krav och förväntningar"*, *"Att skapa sin fysioterapeutiska roll och sitt arbetssätt"* samt *"Arbetsmiljön har betydelse"*. Under intervjuerna blev det tydligt att deltagarnas upplevelse av det första året påverkades både av den egna personen och den omgivning de vistades i, något som också avspeglas i huvudkategoriernas namn. Deltagarna belyste ibland olika sidor av samma kategori, till exempel vad som kunde upplevas som psykiska påfrestningar i arbetet eller hur deltagaren såg på de krav på självständigheten som yrket kan innebära. Det verkar således både finnas en samstämmighet hos deltagarna kring upplevelserna som nyexaminerad, då dessa ofta berör samma övergripande områden, men också en stor individuell variation då varje upplevelse inom ett givet område är unik.

Samtliga deltagare var samstämmiga i att det första arbetsåret efter examen var en speciell period som innebar många utmaningar, vilket belyses i huvudkategorin *"Nybörjarens prövningar och utveckling"*. Något som var frekvent förekommande i intervjuerna var upplevelsen av brist på praktisk och klinisk erfarenhet då deltagaren stod i begrepp att börja arbeta. En upplevelse som överensstämmer med resultatet i tidigare studier med andra yrkesgrupper, exempelvis vid undersökning av sjuksköterskestudenters upplevelser (22). Enligt Benners modell som är framtaget för sjuksköterskans professionalisering sker kunskapsutvecklingen i fem steg (23). Första stadiet kallas "novis", vilket innebär avsaknad av bakgrundsförståelse och erfarenhet inför situationer som den nyexaminerade möter samt hur dessa förväntas hanteras. Vikten av regler och riktlinjer är primär i denna fas. Det finns likheter med de utmaningar som flera fysioterapeuter berättat om i denna studie, hur upplevelsen av bristande introduktion och kunskap kring rutiner på arbetsplatsen lett till oro eller stress under det första arbetsåret. Flera av fysioterapeuterna i denna studie beskrev det som att ju längre yrkesverksam tid desto mer erfarenhet erövrades, vilket resulterade i underkategorin *"Det blir bättre med tiden"*. I enlighet med Benners modell kan här paralleller dras till det tredje stadiet vilket benämns som "kompetent", där beskrivningen lyder att en person som arbetat inom samma kliniska område under en längre tid blir medveten om sina handlingar på ett mer långsiktigt plan (23). Förmågor som att prioritera och kritiskt granska har nu utvecklats.

Medelåldern hos deltagarna i den aktuella studien var relativt låg och flera av dem berättade inte bara om utmaningar med att vara nyexaminerad fysioterapeut utan också att vara generellt ny i arbetslivet. Eventuellt kan denna faktor ha haft betydelse för resultatet.

Huruvida utmaningarna sett annorlunda ut om medelåldern varit högre och deltagarna haft erfarenhet av arbetslivet sedan tidigare kan diskuteras. Möjligen hade ett annat perspektiv på att vara ny i yrket då kommit fram samt mer välutvecklade strategier som byggde på annan tidigare yrkesvana. Samtidigt kvarstår det faktum att alla är nya i fysioterapeutyrket och har liknande kunskaper från grundutbildningen.

Flera deltagare pratade om hur de i början hade mycket höga förväntningar på sig själva, vilket blev en utmaning i sig. Detta fynd stämmer väl överens med tidigare forskning inom området, såsom att jämföra sig med mer erfarna kollegor och att haorealistiska förväntningar kring att hjälpa alla patienter (13). Vetskap kring förväntningar och dess påverkan skulle kunna ses som viktig kunskap för nyexaminerade då de egna kraven och förväntningarna främst är en faktor som kan uppmärksammas och justeras av den egna individen. En skillnad som framträdde mellan deltagarna under intervjuerna var förhållningssättet till utmaningar.

Flera deltagare talade om att ha en positiv inställning till utmaningar och att se dem som ett led i utvecklingen snarare än något betungande. En intressant strategi som skulle kunna ses som ett uttryck för härdighet (*hardiness*), vilket är ett begrepp som förekommer inom det psykologiska forskningsområdet (24). En delkomponent i begreppet härdighet eller *hardiness* är att individen ser på utmaningar mer som en möjlighet snarare än ett hot.

Att ha tilltro till den egna förmågan är också ett ämne som återkommer när det gäller hanteringen av det första året. Diskussionen kring tilltro är intressant då tilltro till den egna förmågan i form av begreppet self-efficacy berörs under fysioterapeututbildningen, men då framförallt ur ett patientperspektiv. I en studie som undersökte om det fanns något samband mellan tilltro till den egna förmågan och utbrändhet hos fysioterapeuter sågs en positiv korrelation mellan högre tilltro (self-efficacy) och antal år i yrket (16). Resultatet överensstämmer med att tilltron till den egna förmågan vanligen är högre om en person ställts inför och klarat liknande uppgifter tidigare (25). Eftersom den nyexaminerade fysioterapeuten saknar erfarenhet behövs istället andra strategier för att stärka den egna tilltron. Verbal uppmuntran eller att se andra i liknande situation lyckas är exempel på andra faktorer som kan bidra till en högre self-efficacy (25). Några intervjudeltagare berättade hur positiv feedback från patienterna uppmuntrade och stärkte dem. Något som inte kom upp i intervjuerna men

som är av intresse utifrån ovanstående resonemang är vilken betydelse det skulle kunna ha för den nyexaminerade om det på den första arbetsplatsen fanns andra kollegor som själva bara arbetat några år. Dessa kollegor skulle då kunna utgöra ett positivt exempel på den utveckling som sker under den första tiden i yrket.

En utmaning deltagarna i studien reflekterade kring var yrkesidentiteten som fysioterapeut. Utmaningarna beskrivs under huvudkategorin "*Att skapa sin fysioterapeutiska roll och sitt arbetssätt*", här framkommer osäkerheten kring förväntningar från omgivningen och att utveckla sitt eget sätt att arbeta. Här kan likheter ses med en tidigare amerikansk intervjustudie angående nyexaminerade fysioterapeuters upplevelse av det första arbetsåret och huvudkategorierna "Therapists were engaged in professional identity formation and role transitions"(5). Enligt Black et al. framkom att ju längre tid som gått av det första året, desto mer hittade och skapade terapeuten sin roll och sitt arbetssätt. Denna utveckling skedde genom att fysioterapeuterna identifierade individuella resurser hos sig själv och vävde in dessa i yrkesidentiteten, vilket resulterade i identifikationen av sig själv som individuell klinisk praktiker. Kopplat till det aktuella resultatet kan således både arbetet med att hitta sin fysioterapeutiska roll och att erövra mer praktisk erfarenhet ses som tidsberoende. Något som också kan ha betydelse för upplevelsen och kategorin "*Det blir bättre med tiden*". Att hitta sin fysioterapeutiska roll ser författarna till den aktuella studien som en viktig del av professionaliseringen under det första året. En förståelse av upplevelsen kring denna process är viktig kunskap inom fysioterapin. Författarna anser detta vara av betydelse både för fysioterapeuten själv men också för patienten då behandlingen och bemötandet denne får är beroende av en kompetent yrkesutövare. Den nyexaminerade fysioterapeuten bör stöttas och erbjudas handledning i alla delar som ingår i att hitta sin yrkesroll. Både praktiska delar som beskrivs under kategorin "*Det kretsar kring att utforma sitt arbetssätt*" men också mer komplexa frågor som rör identitet och bemötande vilket lyfts fram under kategorierna "*Vem är jag som fysioterapeut?*" och "*Att utvecklas i mötet med patienten*". I en kvalitativ intervjustudie där erfarna fysioterapeuters syn på skapandet av god interaktion med patienten undersökts lyfts betydelsen av olika egenskaper som kommunikation och empati fram (26). Gyllensten et al. föreslår utifrån sitt resultat att mer fokus bör läggas på reflektion kring bemötandet av patienten som en del i professionsutvecklingen.

I processen kring att skapa sitt arbetssätt nämnde flertalet av deltagarna i denna studie betydelsen av verksamhetsförlagd utbildning. I några fall sökte sig även deltagarna till

arbetsplatser där de gjort praktik vilket underlättade i att hitta sitt arbetssätt. Verksamhetsförlagd utbildning verkar även kunna öka tilltro till egen förmåga inom vissa områden såsom verbal kommunikation och utvärdering av behandling hos fysioterapeutstudenter (27). I alumniundersökningen från Lunds universitet har före detta sjukgymnaststudenter berättat om att de inte känt sig tillräckligt förberedd rent praktiskt inför sitt kommande yrkesliv, att teori och praktik i alltför liten utsträckning kopplats samman (2). Undersökningen genomfördes 2003 och återger enbart åsikter från studenter vid ett universitet. Det är ändå intressant att reflektera kring vad som kan öka känslan av att vara förberedd inför yrkeslivet. Deltagarna berättar i de intervjuer som genomförts i vår studie att den verksamhetsförlagda utbildningen i många fall haft betydelse för att koppla ihop teori och praktik och bidragit till förberedelsen.

En huvudkategori "*Arbetsmiljön har betydelse*" belyser vikten av ett gott klimat på arbetsplatsen och vilka utmaningar deltagarna upplevt kopplat till arbetsmiljön. Deltagarna lyfte fram betydelsen av ett öppet klimat med möjlighet till stöd, att rådfråga och lära sig av kollegor. Beskrivningen av hur nyexaminerade upplever arbetsklimatet är viktig då det kan ha stora konsekvenser för den anställda. I en översiktsartikel kring organisationsklimatet inom sjukvården sågs goda relationer mellan medarbetare i arbetsgruppen vara en viktig faktor för medarbetarnas mentala hälsa (28). Kategorin kring arbetsmiljöns betydelse är även i linje med tidigare forskning där nyexaminerade fysioterapeuter betonat vikten av stöd på arbetsplatsen (13) och utmaningar kopplat till hög arbetsbelastning och produktivitet (4,5).

"Att förhålla sig till arbetsplatsens förutsättningar kan vara en utmaning" är också intressant att diskutera i förhållande till kategorin "*Ett hållbart förhållningssätt till arbetet är svårt men viktigt*". Upplevelsen av höga krav och låg kontroll på arbetet skulle kunna utgöra en risk, i en studie med amerikanska fysioterapeuter sågs ett samband mellan dessa faktorer och en högre frekvens av arbetsrelaterad smärta samt byte av arbete (29). I intervjuerna som legat till grund för våra resultat beskrevs i ett fall sjukskrivning orsakat av arbetsrelaterad stress under det första året. Forskningsresultaten kring huruvida det föreligger en ökad risk för utbrändhet hos nyexaminerade går dock isär (15,16).

Metoddiskussion

För att besvara studiens frågeställning ansåg författarna att en intervjustudie med kvalitativ ansats var den mest relevanta studiedesignen. Med enskilda intervjuer kunde författarna undersöka personliga erfarenheter som belyste deltagarnas upplevelse av det första arbetsåret. Intervjusituationen gav även möjlighet till reflektion hos deltagarna och därmed en djupare beskrivning av olika upplevelser. Om författarna i stället valt en kvantitativ design med exempelvis enkätformulär som metod för insamling av data hade studien kunnat inkludera ett större deltagarantal och resultatets trovärdighet diskuterats utifrån generaliserbarhet snarare än överförbarhet (21). Frågeställningen och syftets nuvarande form hade i detta fall behövt justeras och haft mer tydliga ramar samt förutbestämda frågor. Exempelvis undersökt strategier hos nyexaminerade fysioterapeuter med förvalda svarsalternativ. Kvalitativ ansats är ett mer förutsättningslöst sätt att utforska frågan (21), vilket i detta fall bättre motsvarade studiens syfte.

Författarna strävade efter en väl planerad och genomtänkt urvalsprocess för att rekrytera deltagare relevanta för studiens syfte. Vilket är av stor vikt för att få en bild av den variation som kan finnas inom det valda ämnet vilket i sin tur påverkar studiens överförbarhet (30). Innan rekryteringsprocessen påbörjades reflekterade författarna över vilka personer som skulle kunna tänkas anmäla intresse att delta. Författarna uppmärksammade att deltagare som själva hade erfarenheter av att ha utfört intervjustudier var mer benägna att anmäla intresse. Deltagares medverkan kan också ha varit motiverad av andra faktorer. En möjlig orsak till att anmäla sitt deltagande kan vara att berätta om negativa eller positiva upplevelser, eventuellt skulle personer med dessa typer av upplevelser kunna vara mer benägna att anmäla intresse jämfört med personer med mer neutrala erfarenheter. Om en viss grupp dominerar bland deltagarna skulle det kunna utgöra en begränsning i resultatet, då perspektiven som kommer fram representera en mer avgränsad grupp. För att bemöta detta är det av stor vikt att intervjuaren tar ansvar för att intervjun riktas mot studiens syfte och frågeställningar. Att deltagarna rekryterades genom olika urvalsmetoder och att ett visst mått av strategiskt urval användes kan också ha bidragit till att ge en större bredd och variation. Flera intresseanmälningar exkluderades på grund av för kort yrkesverksam tid sedan examen, mindre än ett år, då författarna inte ansåg den tillräckligt för att kunna uttala sig om upplevelsen av det första arbetsåret. Författarna till studien strävade efter att välja deltagare med erfarenhet från olika arbetsplatser (slutenvård, öppenvård och kommun). Hos de sex deltagare som inkluderades i studien fanns vid nuvarande anställning en överrepresentation

av anställda inom primärvård, tre av sex deltagare. I flera fall hade dessa deltagare haft tidigare anställningar inom andra arbetsområden under det första året och upplevelser från de olika arbetsplatserna kom upp under intervjuerna. En bredd gällande arbetsområden var på detta sätt ändå representerade i resultatet. En större spridning hos deltagarna gällande till exempel ålder och kön hade kunnat vara önskvärt. Samtidigt representerade urvalet någorlunda väl ålders- och könsfördelningen så som den ser ut bland nyexaminerade fysioterapeuter idag. År 2016 var 77% av de som ansökte om fysioterapeutlegitimation kvinnor (31). Enligt universitets- och högskolerådets statistik var cirka 70% av de antagna till fysioterapeutprogrammet vid Göteborgs Universitet höstterminen 2016 24 år eller yngre (32). Författarna eftersträvar en transparens gällande den kontext som studien utförts i så att mottagaren själv har möjligheter att bedöma resultatets överförbarhet (30).

Författarna analyserade och valde ut meningsenheter ur delar av den första intervjun separat och jämförde sedan de individuella arbetena för att med säkerhet kunna påvisa överensstämmelse i valet av meningsenheter. Handledaren med erfarenhet inom kvalitativ forskning tog också löpande del av författarnas arbete kring meningsenheter, kodning och kategorisering för att säkerställa att det fanns en samstämmighet kring tolkningen av materialet. Författarna strävade efter att finna underkategorier och kategorier som väl representerade och speglade helheten av deltagarnas berättelser, vilket är grundläggande för att uppnå trovärdighet inom kvalitativ forskning (33).

Båda författarna närvarade vid samtliga intervjuer. En nackdel med att vara två som ställer frågor skulle kunna varit att deltagaren hamnar i ett underläge. Författarna försökte vara noga med att undvika detta genom att skapa goda förutsättningar vid intervjusituationen, till exempel genom val av plats för intervjun och placering av intervjuare, deltagare och observatör vid genomförandet. En fördel med att vara två var att det bidrog till att säkerställa att deltagarnas upplevelser utforskades grundligt. Då författarna inte var vana intervjuare kunde observatören komplettera med frågor och följa upp på ämnen som inte utforskats tillräckligt. Ytterligare en fördel med att båda författarna närvarade vid intervjuerna var att det fanns möjlighet att i efterhand diskutera hur deltagarens uttalanden uppfattats och betydelsen av olika utvalda meningsenheter.

Deltagarna tog under intervjuerna upp olika utmaningar kring att vara ny, både mer generella utmaningar och specifika utmaningar kopplade till fysioterapeutyrket. Författarnas förförståelse inför ämnet utgjordes av egna erfarenheter av att börja ett nytt arbete men också av att de själva snart var färdigutbildade fysioterapeuter med erfarenheter från olika praktikplatser. Förförståelsen gav författarna möjlighet att förstå deltagaren och på en djupare nivå kunna undersöka olika aspekter av deltagarens upplevelser (21). Förförståelsen kan också utgöra ett hinder då den riskerar att begränsa perspektivet inom området och därmed ta bort ett förutsättningslöst förhållningssätt gentemot det undersökta fenomenet (20). En annan aspekt av förförståelse är pålitlighet (*dependability*), att forskarens förförståelse inför det studerade ämnet hela tiden kommer att förändras under processen med att samla in och hantera data (30). Författarna till detta arbete var inte vana intervjuare och utvecklade därför mycket ny kunskap under arbetets gång. Ett exempel på detta var att det gjordes mindre förändringar i intervjuguiden efter första intervjun. Under intervjun framkom att det var relevant att fråga om utbildningens betydelse för upplevelsen och hanteringen av det första arbetsåret, vilket ledde till att detta lades in i intervjuguiden. För att hantera, uppmärksamma och bedöma hur förändringar som gjordes under arbetsprocessen påverkade arbetet lyftes dessa till diskussion mellan författarna och tillsammans med ansvarig handledare. Det är även viktigt att ta deltagarnas förförståelse i beaktande. Deltagarna kände väl till författarnas bakgrund som fysioterapeutstudenter vilket kan ha påverkat vilken information och bild de vill ge kring upplevelsen av det första arbetsåret.

En svaghet i metoden skulle kunna vara avsaknad av kompletterande metoder för att öka trovärdigheten. Ett kvalitetsmått som förekommer inom kvalitativ forskning är datamättnad där analys av varje intervju sker separat till dess att inga nya teman identifieras (34). I denna studie är det inte aktuellt att uttala sig om datamättnad då det analyserade materialet är litet och samtliga intervjuer har analyserats i en gemensam process. En annan förekommande metod är member checking då deltagarna lämnar feedback på de kategorier som framkommit (34). Dessa tekniker har inte varit aktuella att använda då de inte är förenliga med tidsramar och omfattning för detta arbete.

Etisk diskussion

Genom att alla deltagare fick läsa en utförlig deltagarinformation kring studiens syfte samt fick skriva under samtyckesformulär med information kring möjligheten att avbryta sin

medverkan säkerställdes deltagarnas frivillighet. På detta sätt uppfyllde författarna sin skyldighet att respektera människors rätt till egenbestämmande. En risk vid utförandet av studien skulle kunna ha varit att det inspelade materialet inte hanterades korrekt eller hamnade i orätta händer. Tydlig information gällande vem som tog del av intervjuerna samt hur materialet hanterades eftersträvades. Samma sak gällde informationen gällande studiens syfte och vilka områden som berördes under intervjun. Genom att författarna skrivit en intervjuguide som följdes vid varje intervju säkerställdes ansvaret att hålla sig till studiens syfte. I en kvalitativ intervjustudie finns alltid en etisk risk då det inte går att förutsäga vilka känslor frågor och berättelser kring personliga upplevelser kan väcka hos intervjudeltagaren. En konsekvens som eventuellt skulle kunna skada intervjudeltagaren är om denne kan identifieras i materialet. Intervjudeltagarna avidentifierades i materialet genom att namn och arbetsplatser inte transkriberades, meningar som deltagare inte ville skulle användas som citat i arbetet utelämnades också vid transkriberingen.

En brist i urvalsprocessen och den externa etiken var att flera deltagare rekommenderades till studien av andra deltagare eller studenter. Något som skulle kunna innebära att fler har kännedom kring vilka personer som deltog i studien. Lämpliga åtgärder vidtogs för att inga upplevelser eller citat som presenteras i resultatet ska kunna kopplas samman med enskilda individer.

Tillämpning av resultatet

Då detta är en mindre studie med kvalitativ ansats är tillämpning av resultatet begränsad. Ämnet berör dock flera grupper verksamma inom fysioterapi. Studenter skulle kunna ta del av resultatet kring andras upplevelser för att förbereda sig och reflektera över sitt kommande yrkesliv. En ökad kunskap kring nyexaminerade fysioterapeuters upplevelser och strategier kan ge arbetsgivare en förståelse inför den nyanställdes situation och utformning av lämplig introduktion. Resultatet kan också användas som inspiration för att ge utbildningsansvariga idéer om hur studenters övergång från utbildning till arbetsliv kan underlättas. Ett förslag utifrån de upplevelser som framkommit i studien skulle till exempel kunna vara att ge studenterna fler verktyg för hur man praktiskt arbetar med behandling och evidens i klink.

Förslag på fortsatt forskning

I denna studie fann författarna att stress var en vanligt förekommande utmaning, om än i olika omfattning, under det första arbetsåret. Två av sex deltagare berättade om kraftig yrkesrelaterad stress med personliga konsekvenser. I och med att syftet i denna studie enbart var att belysa generella utmaningar och strategier under det första arbetsåret valde författarna att inte fördjupa sig mer i detta område. Ett förslag till vidare forskning skulle kunna vara att i mer detalj utforska upplevelsen av stress hos nyexaminerade. Författarna vill också lyfta att det i en kvantitativ studie vore intressant att undersöka om olika hanteringsstrategier under det första arbetsåret har något samband med faktorer som upplevd stress eller trivsel i yrket. I den aktuella studien har deltagare från olika fysioterapeutiska verksamheter ingått och studien ger en bild av alla upplevelser. Det skulle kunna vara av intresse att se om upplevelsen av det första arbetsåret skiljer sig åt beroende på vilken verksamhet den nyexaminerade börjat arbeta i. Upplevelser och strategier hos nyexaminerade fysioterapeuter är ett relativt outforskat ämne där mer kunskap behövs.

Konklusion

Det första arbetsåret är en unik period, nyexaminerade fysioterapeuter upplever utmaningar som berör liknande områden men upplevelsen och hanteringen av dessa skiljer sig sedan åt mellan olika individer. Resultatet i denna studie indikerar att upplevelsen är beroende både av yttre omgivningsfaktorer så som arbetsmiljön och inre personliga faktorer så som egna krav och förväntningar. Arbetsgivare, kollegor och den nyexaminerade själv spelar alla således en viktig roll för att upplevelsen och hanteringen av det första året ska bli så framgångsrik som möjligt.

Referenslista

1. Broberg C, Lenné R. Fysioterapi, profession och vetenskap. Stockholm: Fysioterapeuterna; 2016.
2. Höglund I, Nilsson-Lindström M. Sjukgymnastutbildningen och yrkeslivets krav: en alumnundersökning. Lund:Lund Universitet;2003. 2003;220.
3. Hunt A, Adamson B, Harris L. Physiotherapists' perceptions of the gap between education and practice. *Physiotherapy Theory and Practice*. 1998 Jan;14(3):125-38.
4. Tryssenaar J, Perkins J. From student to therapist: exploring the first year of practice. *Am J Occup Ther*. 2001 Jan-Feb;55(1):19-27.
5. Black LL, Jensen GM, Mostrom E, Perkins J, Ritzline PD, Hayward L, et al. The first year of practice: an investigation of the professional learning and development of promising novice physical therapists. *Phys Ther*. 2010;90(12):1758- 73.
6. Nationalencyklopedin [Internet]. Malmö: NE Nationalencyklopedin AB; 2000 - Professionalisering [citerad 2019-01-14]. Hämtad från: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/professionalisering>.
7. Benner P. Från novis till expert: mästerskap och talang i omvårdnadsarbetet. Lund: Studentlitteratur; 1993. Kapitel 1, Att upptäcka och beskriva den kunskap som ligger fördold i kliniskt omvårdnadsarbete. s. 23-31.
8. Folkman S, Lazarus R S, Gruen R J, DeLongis A. Appraisal, coping, health status, and psychological symptoms. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1986;50(3): 571-9.
9. Endler NS, Parker JD. Multidimensional assessment of coping: a critical evaluation. *J Pers Soc Psychol*. 1990 May;58(5):844-54.
10. Mellor P, Gregoric C, Gillham D. Strategies new graduate registered nurses require to care and advocate for themselves: A literature review. *Contemp Nurse*. 2017 Jun;53(3):390-405.
11. Doughty L, McKillop A, Dixon R, Sinnema C. Educating new graduate nurses in their first year of practice: The perspective and experiences of the new graduate nurses and the director of nursing. *Nurse Educ Pract*. 2018 May;30:101-5.
12. Lindquist I, Engardt M, Garnham L, Poland F, Richardson B. Physiotherapystudents' professional identity on the edge of working life. *Med Teach*. 2006 May;28(3):270-6.
13. Solomon P, Miller PA. Qualitative Study of Novice Physical Therapists' Experiences in Private Practice. *Physiother Can* 2005;57:190-8.
14. Persson A. Stressrelaterad ohälsa ökar bland fysioterapeuter. *Fysioterapi*. 2017;(7):25.

15. Scutter S, Goold M. Burnout in recently qualified physiotherapists in South Australia. *Australian Journ. of Phys. Ther.* 1995; 41:2:115-8.
16. Mandy A, Saeter M, Lucas K. Burnout and self-efficacy in Norwegian physiotherapists. *International Journal of Therapy & Rehabilitation.* 2004 Jun;11(6):251-7.
17. Santos MC, Barros L, Carolino E. Occupational stress and coping resources in physiotherapists: a survey of physiotherapists in three general hospitals. *Physiotherapy.* 2010 Dec;96(4):303-10.
18. Nowakowska-Domagala K, Jablkowska-Górecka K, Kostrzanowska-Jarmakowska L, Morteń M, Stecz P. The Interrelationships of Coping Styles and Professional Burnout Among Physiotherapists: A Cross-Sectional Study. *Medicine (Baltimore).* 2015 Jun;94(24):1-8.
19. Graneheim U.H, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse ed. Today.* Feb 2004;2:4:105-12.
20. Rosberg S. Fenomenologi. I: Höglund-Nielsen B, Granskär M, editors. *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård. Tredje upplagan.* Lund: Studentlitteratur; 2017 s. 109-33.
21. Lundman B, Hällgren Graneheim U. Kvalitativ innehållsanalys. I: Höglund-Nielsen B, Granskär M, editors. *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård. Tredje upplagan.* Lund: Studentlitteratur; 2017 s. 187-201.
22. Wangensteen S, Johansson IS, Nordström G. The first year as a graduate nurse--an experience of growth and development. *J Clin Nurs.* 2008 Jul;17(14):1877-85.
23. Benner P. Från novis till expert: mästerskap och talang i omvårdnadsarbetet. Lund: Studentlitteratur; 1993. Kapitel 2, Dreyfusmodellen för förvärvande av omvårdnadsrelaterade färdigheter. s. 42-50.
24. Kobasa SC, Maddi SR, Puccetti MC, Zola MA. Effectiveness of hardiness, exercise and social support as resources against illness. *J Psychosom Res.* 1985;29(5):525-33.
25. Schunk D.H, Pajares F. Self-Efficacy Beliefs, In: Peterson P, Baker E, McGaw B, editors. *International Encyclopedia of Education. Third Edition.* Amsterdam:Elsevier; 2010. s. 668-72.
26. Gyllensten AL, Gard G, Salford E, Ekdahl C. Interaction between patient and physiotherapist: a qualitative study reflecting the physiotherapist's perspective. *Physiother Res Int.* 1999 Jun;4(2):89-109.
27. Jones A, Sheppard L. Developing a measurement tool for assessing physiotherapy students' self-efficacy: a pilot study. *Assessment &*

- Evaluation in Higher Education. 2012 May;37(3):369–77.
28. Bronkhorst B, Tummers L, Steijn B, Vijverberg D. Organizational climate and employee mental health outcomes: A systematic review of studies in health care organizations. *Health Care Manage Rev.* 2015 Sep;40(3):254–71.
 29. Campo MA, Weiser S, Koenig KL. Job strain in physical therapists. *Phys Ther.* 2009 Sep;89(9):946–56.
 30. Graneheim UH, Lindgren B-M, Lundman B. Methodological challenges in qualitative content analysis: A discussion paper. *Nurse Educ Today.* 2017 Sep;56:29–34.
 31. Socialstyrelsen. Statistik om legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal 2017 samt arbetsmarknadsstatus 2016 [Internet]. Stockholm: Sveriges officiella statistik. 2019. 2019-1-15. [citerad 2019-04-05] Hämtad från: <https://www.socialstyrelsen.se/publikationer2019/2019-1-15>.
 32. Universitets- och högskolerådet antagningsstatistik [Internet]. Stockholm: Universitet och högskolerådet; 2008. [citerad datum: 2019-04-05]. Hämtad från: <https://statistik.uhr.se/?fbclid=IwAR1nzGXt0ahh2ToEleX3dz1JfBX43Spd3CmJTNuh39cgDpxXBndIM472P4U>.
 33. Elo S, Kyngäs H. The qualitative content analysis process. *J Adv Nurs.* 2008 Apr;62(1):107–15.
 34. Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. Utvärdering av metoder i hälso- och sjukvården och insatser i socialtjänsten [Internet]. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU); 2012-0203. [citerad 2019-05- 13]. Hämtad från: <https://www.sbu.se/globalassets/ebm/metodbok/sbushandbok.pdf>.

Bilaga 1 - Deltagarinformation

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien, Institutionen för neurovetenskap och fysiologi/fysioterapi

Deltagarinformation

Nyutexaminerade fysioterapeuters upplevelser av utmaningar och strategier – en intervjustudie kring det första arbetsåret

Bakgrund och syfte

Övergången från utbildning till arbetsliv är en period med många utmaningar. Teoretisk och praktisk kunskap ska knytas samman och den professionella rollen utvecklas, vilket ställer stora krav på den nyutexaminerade fysioterapeuten. Upplevelsen av det första arbetsåret har undersökts hos andra yrkeskategorier som till exempel sjuksköterskor, men det saknas kunskap om fysioterapeuters upplevelser.

Syftet med denna studie är att undersöka fysioterapeuters upplevelse av yrkesrelaterade utmaningar och strategier att hantera dessa under det första arbetsåret.

Förfrågan om deltagande

Vi är två studenter som går sista terminen på fysioterapeututbildningen i Göteborg. Vi söker fysioterapeuter som tagit examen från fysioterapiprogrammet vid ett svenskt lärosäte och som har arbetat 1-2 år efter examen till vår planerade intervjustudie.

Hur går studien till?

Intervjuerna kommer att genomföras under februari och mars 2019 i Göteborgs Universitet lokaler vid Hälsovetarbacken eller vid annan lämplig plats. Intervjuerna spelas in och beräknas ta 30-60 minuter, där en av oss studenter genomför intervjun och den andra sitter bredvid och för anteckningar. Inspelningen från intervjun kommer sedan att skrivas ut och analyseras av oss två studenter tillsammans med vår handledare. Det sammanställda resultatet kommer att presenteras i en skriftlig rapport som redovisas och examineras i kursen på fysioterapeututbildningen.

Finns det några risker respektive fördelar?

Medverkan i studien innebär inga risker för deltagarna. Du kommer att bidra till en ökad kunskap kring nyutexaminerade fysioterapeuters upplevelser i arbetslivet, vilket är viktigt för kommande studenter, lärare på fysioterapeututbildningen samt för arbetsgivare.

Hantering av data och sekretess

Studien innebär inte insamling eller lagring av personlig data såsom namn eller personnummer. Bakgrundsdata gällande ålder, kön, typ av arbetsplats och arbetslivserfarenhet kommer att samlas in men kommer inte att kunna härledas till den individuella deltagaren. Ingen obehörig kan ta del av det insamlade intervjuerna och bakgrundsdatan och materialet kommer att raderas efter examination. Materialet kommer enbart att hanteras av ansvariga studenter och handledare. Den skriftliga rapporten kommer att utformas så att ingen enskild deltagare kan identifieras och rapporten kommer att finnas tillgänglig via universitetets hemsida.

Hur får jag information om studiens resultat?

Om du önskar information om studiens resultat kan du kontakta någon av oss och då få ta del av den slutgiltiga rapporten. För kontaktuppgifter se nedan.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien, Institutionen för neurovetenskap och fysiologi/fysioterapi

Frivillighet

Deltagandet i studien är frivilligt och du kan när som helst dra dig ur utan att ange något skäl.

Ersättning

Det utgår ingen ersättning vid deltagande i denna studie.

Forskningshuvudman: Göteborgs Universitet

Dataskyddsombud: Kristina Ullgren tel: 031 786 1092, dataskydd@gu.se

Studenter:

Julia Lindvall

julindvall@gmail.com

070 444 2927

Josefin Malm

Josefin.d.malm@gmail.com

076 830 3384

Handledare:

Lena Zidén, leg sjukgymnast, fil dr

Fysioterapi SU/Mölndals sjukhus

lena.ziden@vgregion.se

Göteborg 2019-02-05

Bilaga 2 - Intervjuguide

- **Skriv under samtycke**
- **Fyll i bakgrundsinformation**

Introduktionsinformation till intervjupersonen:

Den här intervjun kommer att handla om upplevelsen av ditt första arbetsår. Har du arbetat längre än ett år ber vi dig att framförallt tänka tillbaka och fokusera på upplevelserna det första året. Intervjun kommer att beröra olika teman kring det första arbetsåret, jag kommer att ställa inledande och uppföljande frågor som du gärna får prata fritt utifrån. En av oss kommer att leda intervjun och den andra observera. På slutet kan det hända att observatören också har några kompletterande frågor till dig. Intervjun kommer att spelas in. Vi kommer båda eventuellt ta anteckningar under intervjun för uppföljningsfrågor. Har du några frågor innan vi startar?

Tema 1 - Upplevelsen av det första arbetsåret

*Berör generell upplevelse, positiva och negativa aspekter av det första året, svårigheter och utmaningar, förväntningar kontra verklighet. **Syfte:** belysa eventuella utmaningar.*

Tema 2 - Hantering och strategier

*Berör hantering av utmaningar, utveckling av strategier, personliga resurser, arbetsplatsens resurser. **Syfte:** identifiera hantering och strategier.*

Frågor:

Om du tänker tillbaka till ditt första arbetsår som fysioterapeut, vad kännetecknar den upplevelsen?

Hur ser du på övergången från student till yrkesverksam fysioterapeut?

Hur motsvarade dina förväntningar verkligheten?

Vill du berätta om de största utmaningarna du stötte på? På vilket sätt var det utmanande?

Finns det någon speciell aspekt av att vara ny som du ser som extra utmanande? Varför?

Hur upplevde du kontakten och bemötandet från kollegor?

Hur upplevde du kontakten och bemötandet från patienter?

Hade arbetsplatsen någon betydelse för hur du upplevde och hanterade det första året?

Upplever du att du har fått med dig någonting kring hantering och strategier från utbildningen? Finns det något du saknat?

Hur förhöll du dig till utmaningarna och svårigheterna?

Förändrades utmaningar med tiden? Förändrades hanteringen med tiden?

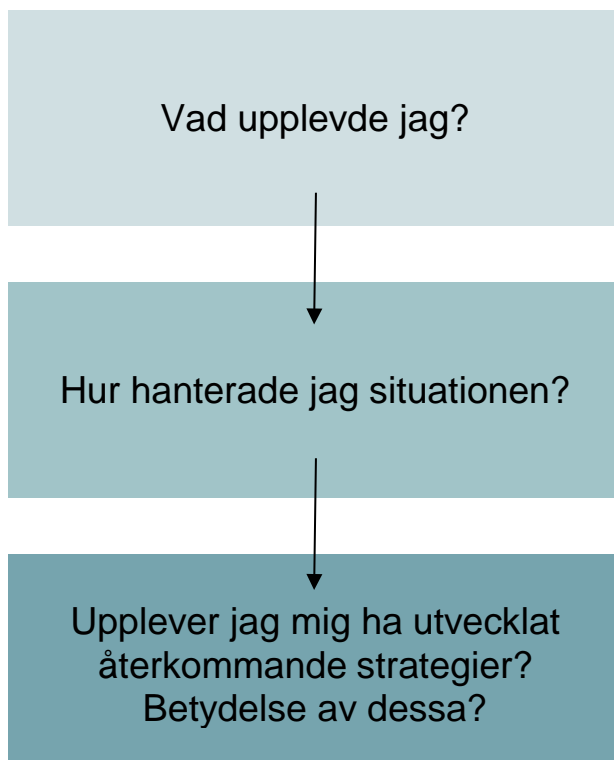
Utvecklade du strategier? Hur fungerar dessa? Hur lång tid tog det/förändrades dessa med tiden?

Vad tror du andra ser som de mest utmanande med att komma ut som nyexaminerad fysioterapeut?

Avslutning och Sammanfattning

Vill du sammanfatta dina viktigaste lärdomar kring utmaningar och strategier under ditt första år?

Nu har jag ställt mina frågor angående dina upplevelser av det första arbetsåret. Finns det något du tycker att vi inte tagit upp eller som du vill tillägga?

Uppföljande/utvecklande frågor

Hur förhöll du dig till...?

Hur upplevde/kände/tänkte du kring...?

Vad hade...för betydelse för dig?

Vilken roll spelade... för dig?

En upplevelse som lyfts fram utforskas direkt enligt flödet som visas i figuren.

Bilaga 3 - Formulär för insamling av bakgrundsdata

Bakgrundsdata

Kod:

1. Ålder:

2. Kön:

3. Tidigare arbetserfarenhet inom vården (innan utbildningen till fysioterapeut):

Ja Nej

4. Antal arbetsplatser sedan examen:

5. Typ av arbetsplats(er) under första arbetsåret:

Slutenvård

Öppenvård

Kommun

Annan:

6. Antal medarbetare i arbetsgruppen:

Bilaga 4 - Samtyckesblankett

Samtycke till genomförande av studie

Jag har tagit del av den skriftliga deltagarinformationen gällande studien "Den nyexaminerade fysioterapeutens upplevelser av utmaningar och strategier - en intervjustudie kring det första arbetsåret". Jag är medveten om att jag när som helst kan välja att avbryta min medverkan i studien.

Jag ger härmed mitt samtycke till genomförandet av studien:

Signatur:

.....

Namnförtydligande:

.....

Datum:

.....